Ե. 6553 1891 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 11 ՇՈՒՐԱՆ 32 ԻՆՃԻ ՍԻՆԻ ՍԱԼԱԹ. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 23 ՇՈՒՐԱՆ Ե. 6553

20 ԲԱՐԱ.

Մանցուտէի Կիրակայ

20 ԲԱՐԱ.

ՄԱՆՇՈՒՏԷԻ ԿԻՐԱԿԱՅ

صاحب امتیاز و مدیر مسئولی قره‌بت یانوسیان

ԵՒԿՄԻ ԴԱՌԷԹԱՆ

Թաղրաղար իչին սէնէլիք Մէճիտ 7

սքանպոլ իչին » » 6

Բոսքա իւճրէթի պիզէ աեիտ տիր

Իսթանպոլտա, Բիւրքեիւ խանընտա, ալթ գաթտա վագը 21 վէ 23 նիւմէրոլու մաղազալար.

جریده خانه‌سی

استانبولده بویوك خانده آلتی قاپوده واقع اولوب مرولو مغازه‌لر.

١٣٠٧ ԹՐՇՐԻՆԻ ԷՎՎԷԼ 11 ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԳԱՑԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ١٣٠٩ ՐԷՊԻԼ ԷՎՎԷԼ 20

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կէչէն սեպտեմբերին 24 ինտէ, Ֆրանսա բէյլիսի ճիւմհուրու Մ. Սատի Գարնօնուն հէմշիրէսի էջմիածինէ կլիտէրէք, Մայր Աթոռու ղիեարէթի իթմիշ, վէ Կաթողիկոսական տեղակալ Գեր. Երեմիա Սրբազան թաբաֆընտան իհթիրամաթը ֆանիգա իլէ գապուլ օլունարագ, հագգընտա կէօսթերիլէն հիւսնի թէվէճճիւհտէկ տօլաբը մէնիւնէն վէ մահդու զէն միւֆարէգաթ իյլէմիշ տիր.

Տիեարպէքիր Պատր. փոխանորդու Գեր. Եղնիկ Սրբազան Տէրսաատէթէ կէլմէք իչին, մահէլլի մէզքիւրտէն հարէքէթ իթմիշ տիր.

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ատէօչէ Պատրիարքարանի

Ազգային Պատրիարքարանի տրպագրական գործոց նուազուրդի չարունակչթիւնն տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ երկուշաբթի, 14 Հոկտ. 1891, ժամը ճիշդ 7 ին.

Հետևաբար կը հրաւիրուին ազգային Տպարանապետք նոյն օրն յորոշեալ ժամու ներկայ գտանիլ Ազգային Պատրիարքարան.

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Մէճլիսի ումուրու սրհհիեէ տիւն սուրէթի ֆէվգէլատէտէ ադտը իճթիմաեէ տավէթ օլունարագ, մէմալիքի Օսմանիէէնին հէր թաբաֆընտա պուլունան թէհաֆֆուզխանէլէրին թէրադգըեաթը հազրէեի ֆէննիեէեէ միւթէնասիպ պիր սուրէթտէ, եէնիտէն իսլահ ու թանզիմի մատտէսի միւզաքէրէ իտիլմէսի իչին, Օսմանլը վէ էճնէպի ազալարը քեաֆֆէսի հազրը պուլունմասը, սրհհիեէ իտարէսինտէն թավսիեէ գէլընմէզ տրը.

Տիւն Իրան սէֆիրի էսատուլլոհ խան հազրէթլէրի թաբաֆընտան սէֆարէթխանէտէ վիւքելաեի ֆիխիամ վէ ռիճալը տէվլէթ իլէ, ասքէրի վէ միլքի վէ դալէմի վէ սահիր պազը Օսմանլը մէէմուրլարընդն բէսմի գապուլի իճրա օլունմուշ տուր.

Տավէթլիլէր իւնիֆորմալարը իլէ նիշանլարընը թաալիդէն, ալաթուրդա սաաթ 7տէն սօնրա կէլմէկէ պաշլամըշլար, վէ բէսմի գապուլ սաաթ 11ի գատար տէվամ իյլէմիշ տիր.

Կէրէք սէֆիր հազրէթլէրի վէ կէրէք մէէմուրիյնի սէֆարէթ, տավէթլիլէր հագգընտա իպրաղը իհթիրամաթ վէ չայլար վէ շերպէթլէր վէ շէքէրլէր իքրամ իթմիշլէր տիր.

Դայսէրիեէ թէմինտէն Բաթրիգ ինթիխապը մէճլիսի ումումիսի ազալըզընա, մահքէմէեի թիճարէթ խանինաֆ բէյլիսի Գոսթանդինեան օղլու վէ Սուսամ պէյլիկի թաբաֆընտան Գոսթանթինոս Գարա Թէոսորի էֆէնտիլէր հազարաթը, վէ Միխիլլիտէն, Ավրամ Մալագասէֆ. վէ դասսապ էֆէնտիտան, Անթոնիոս Նէթիս, վէ ֆուրունճուլարտան Մէնչոս էֆէնտիլէր ինթիխապ օլունմուշլար տրը, Իսթանպոլ վէքիլէրինի, պու բազար կիւնիւ ինթիխապ իտէճէք օլան միւնթէխիպին մէճլիսի ազալըզընա, Ֆէնէր վէ Ճիպալի մահէլլէրինտէն Վասիլաքի էֆ. Գոեուն օղլու վէ Անթոնաքի էֆ. Ավրամիտիս վէ Գալաթանընն տէօրթ մահալլաթընտան Դալիօրի վէ Բաթրիգիատիս Պալաթտան Մ. Մավրօքուլօ մուրախխաս ինթիխապ իտիլմիշ, վէ Օտուն Գարու ըումբարը հագգը ինթիխապտան մահրում իտիլմիշ տիր.

Ռուսիա իմբէրաթօրունուն իքինճի մախտումու կրանտիւգ ժորժ հազր. «Օրէլ» վաբօրու իլէ եագընտա Պահրը Սէֆիտէ կիթմէք իւզրէ, Տէրսաատէթտէն կէչէճէք, վէ թէպտիլի ապ ու հավա զրմընընտա ճէղայիրէ կիտէճէք օլուպ, պու սէնէ իգամէթ իթմէք իւզրէ, ճէղայիրտէն պիր սաաթ մէսաֆէտէ պուլունան Էլպիեար նամ մահէլլտէ քեայնի Օլիվիե քէօշկիւնիւ 10,000 ֆրանգա քիրալամըշ տրը. Կրանտիւք հէր տիւրլիւ մէրասիմի թէշրիֆաթիեէտէն արի օլարագ սէյեահաթ արզուսունտա պուլունտուգլարը ճիհէթլէ, գօնթ Օլսանֆիան նամը իլէ սէյեահաթ իտէճէք տիր.

Շամտա սօն 24 սաաթ զարֆընտա գօլէրատան 32 միւսապ օլուպ, պունլարտան 9ու վէ էվվէլքի միւսապլարտան տախի 6սը վէֆաթ իյլէմիշ տիր. Հալէպտէ գօլէրատան հիչ պիր էսէր կէօրիւլմէմիշ տիր.

Տիւն ագշամ, 4 վահօնտան իպարէթ պիր պօշ գաթար Իզմիտէ կիտէրէք, պու կիւն մահէլլի մէզքիւրտէ պուլունան Այմաճիա սէֆիրի Մ. Բատօվիցի պէրայի թէնէզզիւհ Պիլէճիք սթասիօնունա գատար կէսթիւրէճէք տիր.

Մուամէլաթը քէսիր օլան Տէրսաատէթի վէ Պէյօղլու թէլէկրաֆ մէրքէզլէրինտէն չըդան թէլէկրաֆնամէլէրէ, թէէմինի մուամէլաթ զրմընընտա, մէրքէզլէրի մէզքիւրէնտէ ոօղուգ տամկա վէ մէրաքիզի սայիրէտէ տախի մէրքէզ մէօհրի տարպը, թէլէկրաֆ վէ Բօսթանէզարէթէնճէ ուսուլ իհթիխապ գըլընըզը, նէզարէթի միւշարիէյհատան թաբաֆընընզա պիլտիրիլմիշ տիր.

Պիլէճիգ սթասիօնունտան Էսկիշէհիրէ գատար օլան մէսաֆէնին 92 քիլօմէթրօլուգ մահէլլինէ տէմիր տէսշէնմիշ օլուսղունտան, մահէլլի մէզքիւրտէ պուշունան Այմաճիա սէֆիրի Մ. Բատօվիցի պէրայի թէնէզզիւհ Պիլէճիք սթասիօնունա գատար կէսթիւրէճէք տիր.

Մուամէլաթը քէսիր օլան Տէրսաատէթի վէ Պէյօղլու թէլէկրաֆ մէրքէզլէրինտէն չըդան թէլէկրաֆնամէլէրէ, թէէմինի մուամէլաթ զրմընընտա, մէրքէզլէրի մէզքիւրէնտէ ոօղուգ տամկա վէ մէրաքիզի սայիրէտէ տախի մէրքէզ մէօհրի տարպը, թէլէկրաֆ վէ Բօսթանէզարէթէնճէ ուսուլ իհթիխապ գըլընընզը, նէզարէթի միւշարիէյհատան թաբաֆընընզա պիլտիրիլմիշ տիր.

Պիլէճիգ սթասիօնունտան Էսկիշէհիրէ գատար օլան մէսաֆէնին 92 քիլօմէթրօլուգ մահէլլինէ տէմիր տէսշէնմիշ օլուսղունտան, մահէլլի մէզքիւրտէ պուշունան Այմաճիա սէֆիրի Մ. Բատօվիցի պէրայի թէնէզզիւհ Պիլէճիք սթասիօնունա գատար կէսթիւրէճէք տիր.

Էսկիշէհիր սթասիօնունա գատար օլան խաթթ, եա յունվար վէ եախօտ կէլէճէք մարտ իպթիտասընտա քիւշատ իտիլէճէք տիր.

Մէմալիքի Շահանէ օրմանլարընտան խիլաֆը նիզամ պազը գաթիեաթ (ազաճ քէսմէք) վուգու պուլմուշ օլուսղու իսթիսպար օլունմուշ օլուպ, պատէղին միւզաեէտէ վուգու պուլմադըզը, վէ լուխսաթը բէսմիեէ իսթիհսալ օլունմադըզը, պու գաթիեաթա միւսատտէ կէօսթէրէճէք, վէ հուգուգու խազինէնին զայընա սէպէպիեէթ վիրէճէք օլան մէէմուրիյնին, ահքեամը նիզամիեէ տաեիրէսինտէ իճրաեի միւճազաթլարը իլէ, սաեիրլէրէ իպրէթ օրմագ իւզրէ, Օրման վէմ էտարին իտարէսինճէ, եէնիտէն գարարկիր օլարագ, ալ վէճճ իլէ պիլուսմամ օրման մէէմուրլարընա իշարը քէյֆիեէթ իտիլմիշ տիր.

Իրանտան վարիտ օլան խապէրլէրէ կէօրէ, թէնպէքի բէժի իտարէսի, պիր ռուբէթի սուհուլէթքեարանէ վէ իթիլաֆբէրվէրանէտէ իճրաեի մուամէլաթ, վէ էհալիի Իրանիեէնին էմնիեէթ վէ իթիմատընը ճէլպ ու թէէմին խուսուսունտա մաղհարը մուվաֆֆագըյեէթ օլմագտա իմիշ.

«Ատանա» վաբօրու իլէ տիւն ագշամ պիր մըդտաթ ասաքերի Շահանէ Կիրիտէ կէօնտէրիլմիշտիր.

Դալպ եիրմիլիք ալթունու իմալինտէն տօլաբը միւթէէհիմէն ճինաեէթ մահքէմէսի հուզուրունտա թահրը մուհաքէմէեէ ալընմըշ օլան, Պօղոս վէ Միհրան վէ Դէորդտան, Միհրանընն պէրայէթի զիմմէթի իլէ թախլիեէեի սէպիլինէ, վէ Պօղոսուն գալպազանլըգ վէ Դէորդուն սիւրիւճիլիք իլէ միւճրիմիեէթլէրինէ, վէ գալպազան Պօղոսուն միւքէրրէրէն գալպազանքիւշատընընն իճրա իտիլէճէկի թահմին իտիեօ

ԻԱԼԻԱՅԻԷ

ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԴՑԵԼ

Ալմանեա վէ Իթալեասա թապու նէշը օլուման նիմ ըէսմի զաղէթալար, Իթալեա պաշ վէքիլի մարդի տի Բուտֆինին, Վիէննա, Պէրլին մէ Լօնտրա դապլնէլէրինէ, Մ. տը Կիէրս իլէ վուգու պուլան միլադաթլարընը նէթիճէսինի թէպլիղ ըթմիշ օլտուղունու պէհման իտիւօրլար։ Հաթթա պիր Վիէննա զաղէթասը սատէտիլանէ պիր սուրէթատ, իշպու միլադաթտա, Իթալեանըն իթթիֆաղը միւսէլլէսէճ ահվալինի թատիլ իտէճէք հիչ պիր շէյ վուգուա կէլմէմիշ օլտուղունու իլավէյի կիւֆթար իլլէօր։ Լաքին Մ. տի Բուտինին էճնէպի բիւֆէգասընա վուգու պուլան թէպլիղաթընը, որքի հադիսաթ օլտուղունու քիմ թէէմին իտէպիլիր։

«Ֆիկարօ» զաղէթասը իսկ, Մանցա միլադաթը նէթալիճինի քէյֆիմաեէշա թէֆոիր իլէ, հաթթա պու միլադաթըն Մանցատա տէկիր իլլա դրալ Ումպերթօ վէ Մ. տը Կիէրսին հազրը պուլունտուղլարը Բաղանցմաա, Բումանիա դրալիցասը տայիրէնինտէ վուգու պուլտուղունու իչատ իտիւօր։ Շիմտիէ դատար թէլէկրաֆլարտա պէօյլէ պիր հավատիս օղունմանրը, եալընը «Ֆիկարօ» զաղէթասը պու միսինլու իֆչաաթտա պուլունուլուօր. վէ հաթթա քէնտիսինին հէր շէյէ մալիւմաթը օլմադ իտտիասըյլա Մ. տը Կիէրսին իթալեաեը իթթիֆաղը միւսէլլէսատէն աերբմազա չալըշըրը դանընտա պուլունամաեաճաղընը, վէ պիլաքիս Իթալեանլարը, Բուսիաեը Ֆրանսա իլէ օլան իմթիլաֆատան թէպրիս(սօղուլթմադ) իթմէկէ սայ իլլէտիկինի իլավէյի մէդալ իլլէօր քի, պունատան տա վահի պիր միւթալաաթ ֆարզ օլունմադ։

«Թան» զաղէթասը իսկ, մէվատուդ օլարադ պիր ԱՀ տատէն ալտրը հավատիսէ դրթինատէն, Մանցա միլադաթը հադդընտա վիրտիկի մալիւմաթա նէզարէն, իշպու միլադաթա դրալ Ումպերթօ սէպէպիեէթ վիրիպ, մադսատի իսէ, բրինա տը Նարբըն էվվելա, Բէթրսպուրկա, վէ սօնրա տա-խի Դօբէնհակա ապիմէթինտէ, հադդընտա մէպզուլ օլան ասարը նիւվազիչբէրվերի վէ թալթիֆքեարի տէն տօլարը, Մ. տը Կիէրսէ պէեանը թէչէքքիւր իթմէք իտի։ Տիկէր թարաֆտան Մ. տի Բուտինէ իսէ, Մ. Դրիսբինին իսթիմալ իթալիկի չիտտէթլի լիսանտան նաշի, Բուսիա իլէ Իթալիա տէվլէթի պէյնինտէ հուսուսլէ կէլէն պիր բուտէթի իղալէ վէ պէրթարաֆ իթմէք իչին, միւլադաթը մէզքիւրէնի արզու իթմիշ օլտուղունու պէհման իտիւօր։

«Տէյլի Նիուզ» տախի պու պապտէ պէրվէճէի աթի միւթալեաթտա պուլունմուշ տուր։

«Մ. տը Կիէրս, պիր իզտիվաճ տէլլալը սրֆաթընը իքթիսապ իլէ, Իթալեա խանէտանը դրալիսինէ կրանալուշես վէրանըն բրէնս տը Նաբլ իլէ թէղէվվիճ վէ թէէհհիլլինի (էվվէնմէսինի) թէքլիֆ իթմիշ իմիշ։ «Իշթէ պու հավատիսին սրհհէթի նէ տէրէճէ շիպհէլի օլտուղու հատտը զաթընտա անլաշըմազտա տրը։

Հէր նէ տախի օլսա Մ. տը Կիէրս բէֆիդի Մարգի տի Բուտինիտէն այրըլտըզը սրրատա, հէր իբիսիտէ ֆէվդէլատէ մէսրուռը վէ մահզուզ պուլունմադա իտիլէր։»

Բօմատան «Դօրէսբօնտանս Բօլիթիդ» զաղէթասընա եազըլան պիր մէքթուպտա, Մ. տը Կիէրսին վիէննատա սէյահաթլա, օրատա տախի գօնթ Դալնօքի իլէ միւլագաթ իթմէսի միւհթէմիլ օլտուղու, վէ պէյքի պու սէյահաթը միւթէադրիպ, Պէրլինէ տախի պիլ ազիմէ. ժէնէրալ տը Դարբիվի իլէ միւլագաթը մէլհուզ իտուկի պէհման օլունմուշ տուր։

Էվրօբա հիւքմտարլարընըն պու սէնէ եէքտիկէրինէ վուգու պուլան զիեարէթ վէ սէյահաթլարը, բօլիթիգահա էհէմմիյեթսէն իսալի տէկիլ տիր։ Մ. տը Կիէրսին մարգի տի Բուտինի իլէ վուգու պուլան միւլագաթը էլպէթթէ Իթալիանըն միւթթէֆիզէրինի տիչարը էնտիչէ իտէր, լաքին Բուսիա իմբէրաթօրունուն տախի կադընտա Պէրլինէ կիտէճէկի հավատիսի, պիսպիթիին էրպապը սիեասէթի պիր մէվզբյի միւշքիլէ վազ իթմէքտէ իսէ տէ, Ինկիլթէրանըն Ֆրանսըզ տօնանմասընը Բօրթսմութհ լիմանընա տավէթ իտիպ, դրալիցա հուզուրունտա բէսմի կէչիտ իճրա իտիլմէսի կիպի հալլերին, պու իքի տէվլէթին բօլիթիզասընճա զէրբէ գատար պիր թէպէտտիւլ վէ եա թատիլթը մուճիպ օլմատըզընա նազարէն, Բուսիա Զարընը տախի Ալմանեա իմբէրաթօրունու զիեարէթ իթմէսի, սըրֆ պիր զիեարէթի բէսմիեէտէն իպարէթ գալաճաղը տերքեար տը։ Տիկէր թարաֆտան Ալմանեա իմբէրաթօրունուն Լօնտրաեա սէյահաթ իտէճէկինի թէլէկրաֆլար խապէր վիրիւօրլարքի, պու տախի զանէթ մանէտտատ տրը, հէր հալտէ եէքտիկէրինէ մուխասիմ օլան Էվրօբա տէվլէթլէրինին իքի գըսմը, եանի պիր թարաֆտան Բուսիա իլէ Ֆրանսա վէ տիկէր ճիհէթտէն Ալմանեա Ավսթրիա վէ Իթալիա վէ քէնտիլէրինէ մանէն մուավէնէթինի պիտիրիզ իլլէեէն Ինկիլթէրրա ահվալը հազրբէյի սիեասիեէթի աղրը վէ վախիմ պուլտուգլարընտան, պիր մուհարէպէ զուհուրինէ մէյտան վիրմէմէք իչին, եէքտիկէրինի զիեարէթլէ սուլհ ու միւսալէմէթ ռէպուրտունտա ուսուլի պիր թէէմինաթ էսասը իթթիխաղ իթմէք էֆքեարընտա տրըլար։

Պիզիմ էֆքեարըմզըճա Էվրօբաեը միլեօնլարճա զարարլարա տիւչար իտէն շիմտիքի մուհարէպէ թէտարիքեաթ վէ թէհհիզաթը, թէհամմիւլ գատուլ իթմէզ պիր բատտեեէ կէլմէքլէ, ումումի պիր թէրքի սիլահ մատտէյի միւթէնապէհասընընը, շու միւլագաթ վէ միւպահասաթլա հալլ օլունմասը էլզէմ վէ լապիւտտիւր, վէ հէմտէ ումում տէվլէթլէրին — էկէր ճիտտէն սուլհու արզու իտիւօրլար ի սէ — պու պապտէ պէյնլէրինտէ միւզաքէրաթա տախի իպթիտար իթմիշ օլմալարը, վէ Էվրօբա հիւքիւմտարան վէ միւքէլլասընընը եէքտիկէրլէրինէ զիեարէթի շու մագսէտէ մէպնի օլսա կէրէք տիր։

* *

Բումանիա դրալընընը անդարիպ Պէրլինէ ազիմէթ իտէճէկի թէվթուրէն բիվաեէթ օլունմադտա օլուպ, հաթթա պաղըլարը դրալ Շարլընը պիր տէ իթթիֆագ մուահէտէսինի համիլէն Ալմանեաեա կիթաիկինի տէրմիեան իտիւօրլար։ Լաքին «Կազէթ տը Վօս»ընը դավլինճէ, Բումանիա իշչինճիւ տէրէճէտէ պիր հիւքմտար օլմադ եանի Պէլճիգատան սօնրա իթթիսաղը մէվզը իլլէմէք հասէպիլէ, տիկէր պէօյիւք տէվլէթլէրլէ այնի շէրայիթ իւզրէ միւսավաթէն տախիլի իթթիֆաղ օլամաեաճաղ, վէ օլսա օլսա պաղը շէրայիթի մուայեէնէ իլէ մուավին մադամընտա դապուլ օլունապիլէճէք իմիշ։

Վագրա Բումանիա իթթիֆաղը միւսէլլէսէ մէյեալ իսէ տէ, մէմլէքէթի մէզբիւրէնին մէնաֆիյի հադրըրյեէսի քէնտիսինին հիչ պիր իթմիթիֆաղա տախիլ օլմաերզ պիթարաֆի գալմասընտա օլտուղունտան, Բումանիանըն չիմտիլիք շու հալը պիթարաֆիսինի մուհաֆազա իթմէք արզուսունտա պուլունտուղու մէէմուլ օլունուեօր։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԻՏԹԱԼ ՕԼՈՒՆԱՆ ՄԷՄԱԼԻՔԻ ՇԱՀԱՆԷ ԽԱԼԸԼԱՐԸ

Ֆրանսատա մէմալիքի Շահանէ խալըլարը իտխալ իտէն թիւճարարընը, տիւչար օլտուգլարը հադսըզ ըզտանպահանէ, Ուշչադ վէ Բէրտուս վէ Թիմուրճի, վէ Դուլա դարիեէլէրինտէքի խալը տէթիկեահը ասհապը իլէ, Մ. Հաֆիֆ Բուլագօ վէ Բաթրիճ վէ շիւբէքեաը վէ Տ. Ընտրեա վէ շիւբէքեասը, վէ Սիմոնէ Լաֆօնթէն վէ Կրիֆէթ վէ շիւբէքեասը միսիլու, Իզմիր խալը ֆապրիգաթօրլարընտան պաղըլարը, շիքեաեէթ իթմէքտէ օլտուգլարը հալէ պիր չարէ պուլունմասընը իսթիրհամէն, մագամը Սատաշէթ պիր արզըհալ թագտիմ իթմիշլէր տիր։

Ասհապը խսթիտանընը տէրմիեան իթտիքլէրի շիքեաեաթ, Ֆրանսատա կէօմրիւք ուսուլու աթիգասընընը մէրի օլտուղու զէման թիւրք խալըլարընընը դըյմէթի իւզէրինտէն բէսմի կէօմրիւք իսթիֆա օլունարագ, եալընընդ պու խալըլար իչին, մէնշէյի շէհատէթնամէսի թալէպ օլունտուղու հալտէ, Ֆրանսատա կէօմրիւք թաշրիֆէյի ումումիեէսինին մէվզբի իճրաեա վաղը իչին, մէպտէ իթթիսաղ օլունան ֆի 15 մայիս սէնէ 1882 թարիխինտէն պէրու, Ֆրանսա կէօմրիւք մէէմուրլարընընը, մէմալիքի Շահանէտէն կէլէն խալըլարը, (Ամէմ խալըսը) սընրֆընտան ատտիտէրէք, պէհէր եիւզ գըյեէյի ճէտիտինտէն պիր բէսմի ֆահիշ օլարադ, 186 ֆրանգ իսթիֆա իթմէլէրինտէն իպարէթ տիր։ Տէվլէթի Ալիեէ իլէ Ֆրանսա պէյնինտէ մէվճուտ օլան թիճարէթ մուահէտէսինճէ, պալէատտէ զիքր օլունան թարիխտէն պէրու պիր կէօնա թատիլաթ իճրա օլունմակրպ, Իրան Տէվլէթի, Ֆրանսա իլէ թիճարէթ մուահէտէսի ադտ իթմէմիշ օլտուղունտան, Իրան խալըլարընտան շիմտի օլտուղու միսիլու, Ֆրանսա կէօմրիւք թարիֆայի ումումիհէսինտէ միւնտերիճ բէսմինին եանի պէհէր եիւզ գըյեէյի ճէտիտինտէն եիւզ սէքսէն ալթը ֆրանգ իսթիֆա օլունմասը մուվաֆքըզը մանթրգ իսէ տէ, 1861 թարիխինտէ, Տէվլէթի Ալիեէ իլէ Ֆրանսա պէյնինտէ միւնազրա մուահէտէ ահքեատմընճա, Տէվլէթի Ալիեէնէն էն զիեատէ մաղհարը միւսաատէ օլան միլլէթ հադդընտա, ճարի մուամէլէտէն իսթիֆատէ իթմէսի լիւզումունա մէպնի, Ֆրանսատա կէօմրիւք բէսմինէ վուգու պուլան իչպու զամմ, մուզաեիրի գաեիտէ իտի։

Ալմանեա վէ Ինկիլթէրրա վէ Պէլճիգատան, վէ Ֆրանսա իլէ մուահէտէսի պուլունան մէմալիքի սայիրէտէն կէլէն խալըլարը, պէհէր եիւզ գըյեէյի ճէտիտինտէն, Ֆրանսատա եալընընդ 80 ֆրանգ իտխալաթ բէսմի իսթիֆա օլունմագտա օլմասընա մէպնի, ասհապը խսթիտա Տէվլէթի Ալիեէ վէ Ֆրանսա Թիճարէթ մուահէտէսինին թէճտիտի իչին, միւզաքէրաթ վուգուի միւհթէմիլ օլտուղու պիր սրրատա, Ալմանեա վէ Ինկիլթէրրա է վէ Պէլճիգա մամուլաթընտան օլան խալըլար հադդընտա մէրի ուսուլ իլէ, խալըլարտան մատտա, պիլճիւմէ մատմուլաթ վէ մահսուլաթը սայիրէսի, էն զիեատէ մաղհարը միւսաատէ օլան միլլէթլէր հադդընտա մէրի, կէօմրիւք թարիֆասընա թապի օլան մէմալիքի Շահանէտէ մատմուլ խալըլարընը, թապի օլտուգլարը ուսուլ պէյնինտէ, մէվճուտ օլան ֆարդընը իզալէսի էսպապընընը իսթիհսալինի, հիւքիւմէթի Սէնիեէտէն իսթիրհամ իթմիշլէր իտի։ Իշպու իսթիտտա, իսթիֆսաղը միւթալէա զըմնընտա, մագամը Սատաշէթ հիտէն թիճարէթ նէզարէթի ճէլիլէսինէ իրսալ օլունմուշ օլմաղլա, նէզարէթի միւշարիէյհատան, Տէրսատէթտէ մուգիմ, խալը թիճարընտան պաղըլարը թարաֆընտան ադտէմճէ պու եօլտա շիքեաեաթ տէրմիեան օլունմասը իւզէրինէ, շիքեաեաթը մէզքիւր, խարիճիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինտէ միւթէչէքքիլ մուահէտատաթը թիճարիեէ գօմիսիօնունա թէպլիղ իտիլմիշ օլտուղունտան, իշպու իսթիտանընը տախի, մէզքիւր գօմիսիօնա իրսալ իլէ, սայիր մատմուլաթ վէ մահսուլաթը Օսմանիեէ միսիլու, խալըլարընը տախի Ֆրանսատա հիրնի իտխալինտէ, շիմտիտէն էն զիեատէ մաղհարը միւսաատէ օլան միլլէթ մուամէլէսինտէն իսթիֆատէ իթմէքլէ, Սէնիեէտէն իսթիրհամ իթմիշլէր իտի։ Ինչպու իսթիտտա, իսթիֆսաղը միւթալէա զըմնընտա, մագամը Սատաշէթ հիտէն թիճարէթ նէզարէթի ճէլիլէսինէ իրսալ օլունմուշ օլմաղլա, նէզարէթի միւշարիէյհատան, Տէրսատէթտէ մուգիմ, խալը թիճարընտան պաղըլարը թարաֆընտան ադտէմճէ պու եօլտա շիքեաեաթ տէրմիեան օլունմասը իւզէրինէ, շիքեաեաթը մէզքիւր, խարիճիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինտէ միւթէչէքքիլ մուահէտատաթը թիճարիեէ գօմիսիօնունա թէպլիղ իտիլմիշ օլտուղունտան, իշպու իսթիտանընը տախի, մէզքիւր գօմիսիօնա իրսալի իլէ, սայիր մատմուլաթ վէ մահսուլաթը Օսմանիեէ միսիլու, խալըլարընը տախի Ֆրանսատա հիրնի իտխալինտէ, շիմտիտէն էն զիեատէ մաղհարը միւսաատէ օլան միլլէթ մուամէլէսինտէն իսթիֆատէ իթմէքլէ, Սէնիեէտէն իսթիրհամ իթմիշլէր իտի։ Ինչպու իսթիտտա, իսթիֆսաղը միւթալէա զըմնընտա, մագամը Սատաշէթ հիտէն թիճարէթ նէզարէթի ճէլիլէսինէ իրսալ օլունմուշ օլմաղլա, նէզարէթի միւշարիէյհատան, Տէրսատէթտէ մուգիմ, խալը թիճարընտան պաղըլարը թարաֆընտան ադտէմճէ պու եօլտա շիքեաեաթ տէրմիեան օլունմասը իւզէրինէ, շիքեաեաթը մէզքիւր, խարիճիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինտէ միւթէչէքքիլ մուահէտատաթը թիճարիեէ գօմիսիօնունա թէպլիղ իտիլմիշ օլտուղունտան, իշպու իսթիտանընը տախի, մէզքիւր գօմիսիօնա իրսալի իլէ, սայիր մատմուլաթ վէ մահսուլաթը Օսմանիեէ միսիլու, խալըլարընը տախի Ֆրանսատա հիրնի իտխալինտէ, շիմտիտէն էն զիեատէ մաղհարը միւսաատէ օլան միլլէթ հադդընտա, ճարի մուամէլէտէն իսթիֆատէ իթմէսի լիւզումունա մէպնի, Ֆրանսատա կէօմրիւք բէսմինէ վուգու պուլան իչպու զամմ, մուզաեիրի գաեիտէ իտի։

Ալմանեա վէ Ինկիլթէրրա վէ Պէլճիգատան, վէ Ֆրանսա իլէ մուահէտէսի պուլունան մէմալիքի սայիրէտէն կէլէն խալըլարընը, պէհէր եիւզ գըյեէյի ճէտիտինտէն, Ֆրանսատա եալընընդ 80 ֆրանգ իտխալաթ բէսմի իսթիֆա օլունմագտա օլմասընա մէպնի, ասհապը խսթիտա Տէվլէթի Ալիեէ վէ Ֆրանսա Թիճարէթ մուահէտէսինին թէճտիտի իչին, միւզաքէրաթ վուգուի միւհթէմիլ օլտուղու պիր սրրատա, Ալմանեա վէ Ինկիլթէրրա է վէ Պէլճիգա մամուլաթընտան օլան խալըլար հադդընտա մէրի ուսուլ իլէ, խալըլարտան մատտա, պիլճիւմէ մատմուլաթ վէ մահսուլաթը սայիրէսի, էն զիեատէ մաղհարը միւսաատէ օլան միլլէթլէր հադդընտա մէրի, կէօմրիւք թարիֆասընա թապի օլան մէմալիքի Շահանէտէ մատմուլ խալըլարընը, թապի օլտուգլարը ուսուլ պէյնինտէ, մէվճուտ օլան ֆարդընը իզալէսի էսպապընընը իսթիհսալինի, հիւքիւմէթի Սէնիեէտէն իսթիրհամ իթմիշլէր իտի։ Ինչպու իսթիտտա, իսթիֆսաղը միւթալէա զըմնընտա, մագամը Սատաշէթ հիտէն թիճարէթ նէզարէթի ճէլիլէսինէ իրսալ օլունմուշ օլմաղլա, նէզարէթի միւշարիէյհատան, Տէրսատէթտէ մուգիմ, խալը թիճարընտան պաղըլարը թարաֆընտան ադտէմճէ պու եօլտա շիքեաեաթ տէրմիեան օլունմասը իւզէրինէ, շիքեաեաթը մէզքիւր, խարիճիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինտէ միւթէչէքքիլ մուահէտատաթը թիճարիեէ գօմիսիօնունա թէպլիղ իտիլմիշ օլտուղունտան, իշպու իսթիտանընը տախի, մէզքիւր գօմիսիօնա իրսալի իլէ, սայիր մատմուլաթ վէ մահսուլաթը Օսմանիեէ միսիլու, խալըլարընը տախի Ֆրանսատա հիրնի իտխալինտէ, շիմտիտէն էն զիեատէ մաղհարը միւսաատէ օլան միլլէթ մուամէլէսինտէն իսթիֆատէ իթմէքլէ,

պէս ըմբռնուած է, ինչպէս որ և է դասախօսութիւն մը վարժարանաց մէջ, և լրագրական ասպարէզը կը նկատուի իբրև դրչափորձ քարէ տախտակի վրայ. ըստ նոր դրութեան, գրագէտ մը ըլլալու համար, որ և է դպրոցի մը աւարտնաւարտ (ըստ ուղղախօսութեան դրպրոցաւարտ) ըլլալ, և օրագրի մը մէջ մի քանի գաղղիական նորավէպեր թարգմանել կը բաւէ. նմանապէս, քննադատ ըլլալու համար որ և է վիպասանութիւն մը հեգնիկել, մեր գրագիտաց լեռլեռարտնութիւն կը հայթայթէ.

Պ. Տ. Կամսարական, որ իւր «Վարժապետին աղջիկ» ով գրագէտ մը ըլլալու յաւակնութիւնը ունեցաւ. այժմ ևս, իւր, «Հայրենիք»ի մէջ հրատարակած «Հայ գրականութեան ճգտում» ով ալ քննադատի լափիւրինթոսէ անցնիլ կը ճգտի.

Խնդաց թէ ծիծաղիլ. «Վարժապետին աղջիկան» հեղինակը, իր ամբողջ գրութեան մէջ ծայրէ ի ծայր իւր դատապարտութիւնը կը նէ, հատուած մը իւր գրութենէն. «Հայ գրագէտները ողջամիտ ուշադրութիւն մը կրնեն բառերու հնչակաշուխեան, «փռաղ»ներու ներդաշնակութեան, ուրացադանչութեանց մեղադրին» ևն, ևն. տեղը չէ՞ միթէ յիշեցնել թէ՝ բժիշկ բժշկեա զանձնքո, ո՞ր քան պաղկաբելի պիտի ըլլար այս ամբաստանութիւնները՝ եթէ «Վարժապետին աղջկան» հեղինակը, ինքն իւր վրայ գործածդրէր զանոնք իրը վճիռ.

Նախկին ժամանակաց մէջ՝ տմարներու համար ամենական հարկերու վրայ ոչ միայն վիճաբանիլ, այլ գաղափար մը իսկ արտայայտել՝ ամօթ և անպարկեշտ արարք մի կը նկատուէր՝ իսկ, այժմ ամենական խնդիրներու վրայ ճառել յաջողակութիւն կը նշանակէ մեր երկրս. երիտասարդութեան համար. թէպէտ, մենք ասոնցմէ ոչ մին և ոչ միւսն կը չնտագովենք. սակայն, կը փափաքինք որ՝ ամէն խնդիրներու մէջ ձեռնհաս անձինք միայն նախապատուին.

Ընդհանուր առմամբ, գրագէտները մեղադրելարդարութեան հակադակ է, որովհետև եթէ՝ կար ժամանակ մի՝ ուր գրագէտները լրագրապետներու խնկարկուներն էին, այժմ լրագրապետները (քիչ բացառութեամբ) գրագէտներու դարպաս կընեն, այնպէս որ՝ լրագիր՝ դեռ հրատարակութեան չդրած՝ իրեն ապահովագրական ընկերութեանց դիմագրելու՝ իրենց լրագրաց աշխատակից այս ինչ կամ այն ինչ պարոնները կը ներկայացընեն հասարակութեան, և ահա այս պարոնայց անպատճառ բան մը գրած ըլլալու յաւակնութեամբն է որ՝ սկսած է Օրագրերու մէջ գրական ամբարիշտ մրցում՝ որոց Բարիզէն կամ այլ տեղերէ արձագանք կուտան Ասեղներ, Արաքներ, և այն.

Կարդացի՞ք «Արաքս»ի «Ցիշատակ Բարիզի կեանքէն». ինչպէս տարւոյս ամէն եղանակները իրենց նորութիւնները ունին, նոյնպէս գրականութիւնն ալ իր նորութիւնը ունի, և ինչո՞ւ չունենայ, քանի որ նա ևս նոյն տարերաց ազդեցութեան ենթակայ է. Մեր օրուան գրական նորութիւնները առհասարակ լկոտ և անպարկեշտ արարքներու նկարագրութեան մէջ կը կայանայ. — Բարիզի մէջ խումբ մը ուսանողներ տեղ մը կը հաւաքուին, և անդ խելապատակնին կը փչէ Բադոսի պատարագ մը մատուցանել «բանչ» մը չնեղու պատրուակաւ, և աղէկ մը արբենալէ յետոյ կընկնին փողոց, որճարանէ ի որճարան, գինետունէ ի գինետուն, այնպէն որ Եղիա մարդարէի պէս հռեղէն կառքերով յօդս սաւառնիլ կը կարծեն գիրենք. ի վերջ ամենայնի, լրումն խայտառակութեանց, չունչերնին Պիլլիէի պարասարը կառնեն —.

Սիրելի ընթերցող, գիտէ՞ք թէ ի՞նչ է այս պարասարը, և ի՞նչ են «քանքան»ներ, եթէ դուք ալ ինծի պէս Բարիզ չէք գացած և ականատես չէք եղած նոյն խախկութեանց, ուրեմն ձեզի ճաշակ մը, նոյն գերակատարներէն միոյն գրութենէն հատուածով մը. «Ներս մտանք սրահէն, հոն էին Դատթիէ Լաթէնի պչրուհեաց մեկ մասը. քիչերը էին դիմակաւոր և ճոխ հագուստները բազմաթիւ չէին, կիները վարդագոյն շրթունքով, ուռած աչքերով, ցրդքնած մազերով, շպարեալ, տենդոտ ու լպիրշ, առելի կը ներշնչէին գթութիւն քան կիրք (այս խօսքին անկեղծութեանը կը տարակուսինք), յոգնած, թառամած, գրեթէ սպառած ամենքն ալ, իրենց սիրոյ խօսքերը վայրի կոպտութիւն մը ունէին, և յաճախ իրենց շուրթերէն կը ցայտէին անարգանք և հայհոյանք,» ևն, ևն. քիչ մը ետքը կը դրէ, «Մեր խումբն ալ խառնուեցաւ անոնց մէջ, այդ զուարճութիւնը աւելի տանջանք մըն էր քան հաճոյք մը, այդ զբօսանքին մէջ յիմարութեան պէս բան մը կար (անբարոյականութիւն), բայց մենք ալ մինչև վերջը հոն, այդ աղտոտ մթնոլորտին մէջ, այդ ապականալ արարածներու քով մենք ալ պարեցինք մինչև վերջը...»

Այս նկարագրութիւնը կարդացող մեծ անձնաւորութիւն մը որ իւր կենաց դարունները Բարիզ անցուցեր է, այդ պարասարհները և «քանքան»ները այնպէս կը նկարագրէ ինչպէս «Պորճիացւոց» պատմութեան հեղինակը կը նկարագրէ Հռովմայ միջնադարեան «նուիրական» ցայգախնջոյքները. եթէ ասոնք գրական անամօթ մրցումներ չեն ուրեմն, անպատկառութեան և անբարոյականութեան յայտնի արձարձիչներ են նոր սերնդեան մէջ.

Կը խոստովանիմք թէ ամէն գրագէտներ ալ իրենց նախնական քայլերու մէջ միշտ սխալանք ունեցած են, բայց ձաղկելն և պախարակելն անոնք են որք իրենց սխալանաց ու ամբարտաւանութեանց կը խորասուզին երբեք չընդունելով երբեմն թերութիւնները որք ոչ միայն իրենց առաւել մեղմման՝ այլ ազգի մը բարոյականի ապականութեան կը յանգին վերջապէս,

«Դորձի սեղաննուդ վրայ քսան անդամ
Ձեր յօրինած դորձն ուշով քընեցէք,
Անդուլ և յոժարակամ
Ճղկեցէք զայն և կրկին յըղկեցէք.»

ՊՈՒԱԼՕ

«Կամուրջէն ի Բրինքիրօ»ի հեղինակը իրաւամբ կը ցաւի Պարոնեանի նման մի անաչառ քննադատի կորուստը, սակայն ուրախ ենք որ յանձն «Մանղումէի էֆքեարի խմբագրին աւելին ունենալու մը խիթարութիւնը ունինք. և վստահ ենք որ «Մանղումէ», իւր անյողդողդ և ժրաջան խմբագրին շնորհիւ, միշտ պիտի ձաղկէ պիտի սանձէ այն ամէն գրագէտցուները, որոց գործը չէք գիտեր թէ իրենց հագուստներուն պէս սրբներկարարի գործարանէն ելած են.

5 հոկտ. 1891 Կ. Պոլիս Հ. Ի.

ԱՄԱՀԻՐ ՊԻՐ ՏՕԼԱՆՏԸՐԸՃԸ

Ֆրանսոյ դաղեթալարը, ախիրէն Լիոն չէհրինտե Մարքի Տալպա նամընտա պիր տօլանտըրըճընըն թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ օլտուղունու խապէր վերիեօրլար. պու տօլանտըրըճը, վաղթի իլէ Իթալիա թապուրլարընտա քիւչիւք զաղեթլիք խիպ, մուախխէրէն տօլանտըրըճըրդ մէղլէքինէ սիւլիւք իթմիշ, վէ Մարսիլիա իլէ Լիոն չէհիրլէրի արասընտաքի մահէլլէրտէ, տօլանտըրմատրդ ատէմ պըրադմատըղը կիպի, պիր արալըդ Բարիզէ տախի կիտէրէք, օրաճա պաղը տօլանտըրրճըլըգլարտա պուլունմուշ տուր. Մէրդում Մարսիլիատա միւսթանթիգ հուզուրունա չըգաբլարըղը զէման, չու եօլտա իֆատէտէ պուլունմուշ տուր. «Ասքերտէն չըգտրդտան սոնրա, սուրէթի նամուսքեարանէտե կէչինմէկէ չալըշարմ իսէ տէ, հիչ պիր թէչէպպիւսիմ տէ մուվաֆֆադ օլամատըղմտան, նիհանէթ տօլանտըրրճըլըղա մուվաֆֆադ օլարագ, լիւզումանտան զիւատէ բարա պուլտում, . . . հաթթա պիր սըրա օլմուշ տուրքի, պէն արամատան հէր եէրտէն բարա կէթիրիեօրլար խի, մամաֆիհ պլտըղըմ բարալար, պիր թարաֆտան հէլիպ պիր թարաֆտան կիտիրեօր խի, պիր կիւն ճէպիմտէ 30 ֆրանգ օլտուղու հալտէ, Բարիսէ վասլ օլմուշ խտիմ; պու 30 ֆրանգրտա, չըմէնարֆերտէ թէսատիւֆ իթթիկիմ պիր արդատաշ իլէ պէրապէր սարֆ իտիպ պիթիրամ, իրթէսի կիւնիւ ճէպիմտէ օն բարամ պիլէ գալմամըշ իսէ տէ, չօղ կէչմէտէն երինէ բարա պուլտում, իւղէրիմտէքի էլպիսէ հէր զէման ոսն մատտատա մուվաֆֆըդ օլուպ, կէղինտիկիմ եէրլէրտէ տախի, արապատա պինմէկի ատէթ իթթիկիմտէն, դրեաֆէթիմի կէօրէն, պէնի ֆէվզ էլատէ զէնկին զանն իտէրէք, իսթէտիկիմ բարաեը վերիր խի, ինսանըն իւղէրինտէ մատտատա մուվաֆֆըդ պիր էլպիսէ պուլունտուղու զէման, սաֆտիլլերի վէ պէլքիսէ աչըդ կէօզլիւլերի ալտաթմադ նէ դատար դօլայ օլտուղունու միւմքին տէկիլ թադտիր իտէմէզսինիզ, միւսթանթիզ էֆ.» Մէրդում միւսթէլիֆ նամար թադընարադ պիրիսինի 80 պին, պիրիսինի 75 պին վէ պիրիսինիտէ 40 պին ֆրանգ տօլանտըրմըշ տուր.

ՃԷԶԱ ԴԱՆՈՒՆՆԱՄԷՑԻ
ՀԻՄԱԵՈՒՆՈՒ ՏՈՒՐ
ՍՈՒՐԷԹԻ
ԽԱԹԹԸ ՀԻՄԱԵՈՒՆ
ՄՈՒՃԻՊԻՆՃԷ ԱՄԷԼ ՕԼՈՒՆԱ

ՄՈՒԴԱՏՏԷՄԷ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՃԱՍԱԼ

Աւել ումամ ճիւրմ ու ճէղալարրն մէրաթիպ վէ տէրէճաթլյա պաղը ուսուլու ումամիյէ պէհանընտա տուր.

Ա. Մարդ. — Տօղրուտան տօղրուեա, հիւքիւմէթ ալէյհինէ վուգուպալան ճէրաեիմին իճրայի միւճաղաթը, տէվլէթէ աեիտ օլտուղու կիպի, պիր շախս ալէյհինտէ վուգուպալան ճէրաեիմին, առայիշի ումումիին իիալ իյլէմէսի ճիհէթի տախի, քէղալիք տէվլէթէ աեիտ օլտուղունտան, թայեին վէ իճրասը, շերան էմրի իւլ իւլ էմրէ աեիտ օլան թադիրին թաեիեին տէրէճաթընը տախի, իշպու դանունանամէ միւթէքէֆֆիլ վէ միւթէզամին օլուպ, անճադ, հէր հալտէ շերան մուայեէն օլան հուդուգու շախսիյէեէ խալէլ կէլմէեէք տիր.

Զ. Դանունէն միւճաղաթ օլունան ճէրաեիմ, իւչ նէվ տիր. պիրինճի-սի ճինաեէթ, իքինճիսի ճիւնհա, իւչիւնճիւսիւ գապահաթ տըր.

3. Ճինաեէթ, միւճաղաթը թէրհիպիյեէի (գօրգութմադ) իսթիլզամ իտէն էֆալ տըր. միւճաղաթը թէրհիպիյեէ, գաթլ, վէ մահթթէշհիր միւէպպէտէն եա մուվագգաթէն քիւրեկէ գօնմադ, վէ գալեապէնտ օլմադ մատտէլերիյլէ, նէֆիի էպէտ, վէ միւէպպէտէն բիւթպէ վէ մէէմուրիյեէթտէն մահրումիյեէթ, վէ հուգուգու մէտէնիյեէտէն իսգաթ մատտէլերի տիր.

4. Ճիւնհա, միւճաղաթը թէէտիպիյեէի միւսթէլզիմ օլան էֆալ տըր. Միւճաղաթը թէէտիպիյեէ, պիր հաֆթատան զիւատէ հապս, վէ մուվագգաթէն նէֆի, վէ մէէմուրիյեէթտէն թարտ, վէ ճէզայի նագտի մատտէլերի տիր.

5. Դապահաթ, մուամէլէյի թէէտիրիյեէի իսթիլզամ իտէն էֆալ վէ հարէքեաթ տըր. Մուամէլէյի թէքանիրիյեէ, եիկիրմի տէօրթ սաաթտան պիր հաֆթաեա գատար հապս, վէ նիհանէթ եիւզ զուրուշա գատար միւճաղաթը նագտիյեէ տիր.

6. Դանունուն թայեին իյլէտիկի եէրլէրատ, իշպու ճէզալար, պաղէն եալընը, վէ պաղէն պէրապէր օլարագ հիւքմ վէ իճրա օլունուր.

7. Նէֆիի մուվագգաթ, վէ հապս, վէ մուվագգաթ գալեապէնալիք, վէ մուվագգաթ քիւրեք ճէզալարընա միւսթահագգ օլանլար, մէվզրի ճէզալարընան ֆիրար իտէրլէր իսէ, թուլթուլուգլարընաա, միւտտէթի պագրյեէրինէ, ասըլ միւտտէթի ճէզալարընն սիւսիւնտէն նրսֆընա գատար միւտտէթ զամընյլա, ճէզալարը թէզեիտ օլունուր. վէ էկէր նէֆիի էպէտ ճէզասընա միւսթահագգ օլան քիմսէ, մէնֆասընտան ֆիրար իտէր իսէ, միւէպպէտէն գալեապէնտ դելընը. վէ միւէպպէտ գալեապէնալիքտէն ֆիրար իտէն քիմսէ, միւէպպէտէն քիւրեկէ գօնուլուր.

Ֆիլ 18 ճէմազի իւլէվվել 1284.

ՁԷՑԼ

«Մուվագգաթ քիւրեք, վէ գալեապէնալիք, վէ նէֆի, վէ հապս ճէզալարընը կէօրմէքտէ օլանլարընն միւտտէթի ճէզալիյեէլերի իչին պիր ճինաեէթ, վէ եա ճիւնհա վէ դապահաթլարը վուգուպ պուլուր, վէ իշպու հարէքէթլերի, մուգատտէմ իշլէտիլելերի ճինաեէթ, վէ ճիւնհա, վէ դապահաթտան իսաֆիֆ, վէ եա-իսօտ օլ ճինատէն, վէ եա տահա շէտիտ օլուպ տա, պունլար հագգընտա գանունէն մուայեէն օլան ճէզատախի մահտուտ օլուր իսէ, թէմամը, վէ տէրէճաթը միւթէֆավիթեեէ (զըտտ) միւնգասէմ պուլունուր իսէ, էն աչաղը տէրէճէսի, միւտտէթի մահբիւմէյի պաղըյեէ-

---

)(4)(

ՀԱՅՏՈՒՏԼԱՐ
ՍԷՐԿԷՐՏԷՍԻ

ՄԷ-ԷԼԷՅԷ ԲՕՆՍՕՆ ՏԻՒ ԹԷՐԱՑ

ՄԻՐՍԱՊՈ ՄԱՀՈՒՆԱՍԸ

Վէնասգ խանէտանը, պու մէմլէքէթի վաթանը ասլիսի օլմադալա պէրապէր, եիւզլերճէ սէնէլէր էվվել պուրալարտա իգամէթ իտէկէլմիշ տիր. Մէղքիւր խանէտան վանթու էթէկինտէ վըզկէսէն դօնթլուղունտա Վէնասգ ահանընտան տըր. Դէ խանէտանա մէնսուպ քիւչիւք էվլատա Պէլրօշ սայֆիսէսի վէրպաէթ թարիգիյլէ ինթիգալ իտիպ, միւմանլէյհ օրատտա իգամէթ իտէրէք, զիւրրիեէթ վէ ահֆատը տախի մէղքիւր քէօչքտէն ադրընամշլար տըր.

Պէլրօշ սայֆիսէսի չայըն պէրի թարաֆընտա, Դատարաշ իլէ Սէնթ-Բօլ-լէ-Ցիւրանս արաբընտա տիք պիր դաեաղ իւզէրինտէ քեարին տիր.

Մէղքիւր քէօչքտէն հէր նէ թարոֆա նազար օլունսա, մէմլէքէթին ալթը մի մէսաֆէսինէ դատար ուղաղը կէօրիւր.

Ցիւրանսընն տիկէր ճիհէթինտէ Պէլրօշ սայֆիսէսինին թա դարշըսընտա Մօնպրէօն թէսմիսէ օլունուր տիկէր պիր քէօչք վար տըր.

Պու սայֆիսէ Մ. տը Սէնթ-Մարիսէ այիտ տիր.

Սէնթ-Մարի խանէտանը ադասը, սայֆիսէլերի կիպի, իսմի հագիգիսէրի իլէ Մօնպրէօն իթլադ օլունուրլար, պունլար իքի եիւզ սէնէսի միւթէճավուզ պիր միւտտէթտէն պէրու իլք մէղհեպ մուհարէպէլերի զէմանլերինտէ կէլմիշ օլան Տօֆինէ էհալէթի վիւճուհ վէ միւթէհալիզանընտան տըրլար.

Պու խանէտան ադալարը, օ վագըթլար Բրօթէսթան օլմադլա պէրապէր, անտէն պէրու Դաթօլիքլիկի դապուլ իթմիշլէր, վէ իշթէ օլ թարիխտէն պէտ իլէ, Վէնասգ խանէտանը իլէ պուղղ ու ատավէթ իւզրէ պուլունմուշլար տըր.

Պապատան օղուլա, ամուճատան եէկէնէ վէ ասըրատան ասրրա, Մօնպրէօն վէ Վէնասգ խանէտան ադալարը եէքտիկերինէ նոդարը թահդիր վէ թադպիհլէ պադմադատան կերի տուրմամըշլար տըր. 1789ին զըլապընտան էվվել, հէր իքի խանէտանըն էճատատը տա խասսա մուհաֆըզլարընտան օլուպ, հէր նասըլ իսէ, պունլար եէքտիկերի իլէ տիւելլօեա թուլթուլուպ, Մ. տը Վէնասգ դաթլ օլունմուշ տուր.

Մօնպրէօն ճիւմհուրիեէթ թարաֆընա կէչմիշ տիր. Միւթէվէֆֆա Մ. տը Վէնասգըն հիճրէթ իթմիշ օլան պիր դարատաշը ավոտէթինտէ, Մօնպրէօնէ թէսատիւֆ իթթիքտէ, պիրատերինին վէֆատընտան, վէ թէպտիլի էֆքեարընտան տօլաեը քէնտիսինի թէվպիխ իթթիքտէ, պէյնլերինտէ պիր մուարադա զուհուր իտիպ հէր իքիսի տէ տիւէլլօ իլէ վուրուշմուշլար, վէ երինէ Վէնասգ խանէտանը ադալարընտան պիրի մագթուլ օլմուշ տուր քի, միւմանլէյհ Մ. Հանրինին պէօյիւք ամուճասը իտի.

— Էվվէթ — ճէվապ վիրտի դասայիր-լաքին իսթիեաբ Մօնպրէօն տը Սէնթ-Մարի 1845 թարիխինտէ «Բէնիթանս Նուար»լար թարաֆընտան դաթլ օլունտու, իշթէ պիւթիւն պու հիքեաեէլէր պէօյիւք Վէնասգը տերխաթը իթթիրտիլէր.

— Օ տէկիլ իտէ – տէտի Սիմոն սէպաթ ու շիտտէթլէ – Վէնասգ խանէտանը ադալարը դաթիլ տէկիլ տիրլէր.

Պատէհու Սիմոն շէօյլէ տէվամ իթթի.

— Իսթինաֆ միւտտայիի ումումիսի Մ. Ցէրօ իսրար իթմէսէ իտի, Մ. լը շէֆ-լէ տը Վէնասգ ասլա իթհամ իտիլմէեէճէք իտի.

— Պու Մ. Ցէրօ քիմ տիր – տէեի սիւալ իթթի կէզտիրիճի.

— Ահ – տէտի Սիմոն – պու պիր դաթ տըր քի, դասայիր անրն հագգընտա բէք տէ էյի սէօյլէմէդ.

— Նէ էյի նէ ֆէնա – տէտի դասայիր ֆիւթուրուղլուղլա, – վագրա անը քիմսէ սէվմէեօր իսէտ, խըրսըզլարտան վէ գաթիլլերտէն մուատտա, քիմսէեէ պիր ֆէնալըգ իթմէմիշ տիր.

Սիմոն սէօղիւնէ տէվամ իթթի.

— Ցիւրանսընն տիկէր ճիհէթինէ կիտիլտիքտէ, Միրապօնուն պիրազ էօթէսինէ կէչտիքտէն սօնրա, կիւնտիւզ վաղթը էսկի ադաճլար. տիքիմիշ օլան պիր նէվի պաղէ իլէ լհաթա օլունմուշ, պիր ճիհէթի կէօրիւնիւր պիր խանէեէ թէսատիւֆ իտիլիր, վէ պաղէ իսէ եօլա գատար էնէր, պուրատա Բուլլարդ թապիր օլունուր.

— Էյ բէք էյի.

— Իշթէ Մ. Ցէրօ եազրն վէ եա տահա տօղրուսու ապրիլ աեընտան Ս. Ծնունդ նիհանէթինէ գատար օրատա իգամէթ իտէր.

Միւմանլէյհ Ցէրօ տը լա Բուլարտիէր թէսմիսէ օլունուպ, հայ պուքի, պաղըլարը միւմանլէյհէն ասըլ զատէկանտէն օլմատըպ, պու իսմի քէնտիսինէ քէյֆիմատեէշա օլարագ վիրտիկինի հիքեատէ իտէրլէր.

— Պու տօղրու տէկիլ տիր – տէտի դասայիր, վէ պունա տէլիլ իսէ, իմբէրաթօրուն միւմանլէյհի իսթինաֆ միւտտայիի ումումիլիկի սըրատա, պարօնլըգ բիւթպէսինէ թէրքի իթմէսի տիր.

— Պէն տէ աքսինի իտտիա իմ.

լերինին ինգրզասընտան իթիպարէն իճրա գելընաճագ տը։ Վէ միւ-էպպէտէն մէնֆի պուլունանլարը, քէզալիք մահքիմիլեէթլէրի էմնա-սընտա, ճիւնհա, վէ գապահաթա, վէ եախոտ մուվագդաթ ճէզաեը միւսթէլզիմ պիր ճինաեէթէ միւ-թէճասը օլտուգլարը հայտէ, մահ-քիմ օլտուգլարը ճէզա, հէր նէ նէվտէն օլուր իսէ օլուն, տէվլէթ-ճէ թէնսիպ օլունճաագ ժահէլլտէ իճրա իթտիրիլտիքտէն սոնրա, հալ վէ մահէլլի սապէդլարընա իտտէ ի-տիլէճէք տիր։ Վէ միւէպպէտ քիւ-ըէք, վէ միւէպպէտ գալէապէնա-լիկի իճապ իտտը պիր ճինաեէթի ի-լէրլէր իսէ, միւգթէզայի գանունիսի ֆիճրա օլունուպ, ֆագաթ, ճիւրաթ իթտիքլէրի ճինաեէթ, միւէպպէտ նէֆիսի միւսթէլզիմ իսէ, օլ հալ-տէ, պունա պէտէլ, տէօրթ սէնէ միւտտէթ գալէապէնա իտիլիպ, իսթիթամը միւտտէթինտէ, մէնֆա-ատնա իրճա օլունաճագ տը։ Վէ միւէպպէտէն գալէապէնա օլունան-լարը, վէ միւէպպէտէն քիւրէքտէ պուլունանլարը, իշլէտիքլէրի ճի-նաեէթ վէ եա ճիւնհա վէ գապա-հաթլարը, գանունէն մուայէն օ-չան ճէզասը մուվագդաթ իսէ, օլ միւտտէթին սիւլսիւ մըգտարը, Մուխապէրէ վէ իսթիլտան մէն-իլէ, տաեիրէյի մահպուսիյեէթլէ-րի թաղէիդ գելընաճագ, վէ ին-գըզայի միւտտէթտէ, հալի սապէդ-լարընա իտտէ իտիլէճէք տիր։ Վէ պու մագուլէ միւճրիմինին էշլէտիք-լէրի ճինաեէթ, մուգատտէմ մահ-քիմ օլտուգլարը ճինաեէթ ճին-քիմ օլտուգլարը ճինաեէթ ճին-սինտէն, վէ եա տահա շէտիտ իսէ, օլ հալտէ, տաեիրէյի մահպուսիյ-եէթին թաղէիդի, ալթը սէնէ օ-լաճագ տը։»

(Տեւոդ)

ՄԷՊԱՏԻԻ ԻԼՄԻ ՀՈՒԴՈՒԴ

(6530ռդէ նչ-ռիէդրեն տեւոդ)

Սէռաւ։—Մահքէմէ նէեէ՞ տէնիր։

Ճեվոդ։—Տավա ֆաալընա մախ-ռուռ օլան մահէլլէ տէնիր քի, պու-նունլա ինթիզամ ու ռաահիշի ու-մումի վիզ աեէ, վէ հուգուգու ի-պատ մուհաֆաղա օլունուր։

Ս։—Մէհաքիմի նիզամիյեէ գա՞շ նէվ տիր։

Ճ։—Իքի նէվ տիր։ պիրի ճէզա տիկէրի հուգուգ մահքէմէլէրի տիր։

Ս։—Հուգուգ վէ ճէզա մահքէ-մէլէրի գա՞շ տէրէճէ տիր։

Ճ։—Իքի տէրէճէ տիր։ պիրիսի տէրէճէյի ուլէա, եանի պիտաեէթ մահքէմէլէրի, տիկէրի տէրէճէյի սանիյեէ, եանի իսթինաֆ մահքէ-մէլէրի տիր։

Ս։—Պունլարտան պաշգա մահ-քէմէյի նիզամիյեէ եօ՞ղ մու տուր։

Ճ։—Պիտաեէթ վէ իսթինաֆ մահքէմէլէրինին ֆէվգընտէ Տէր-ջատաեէթաէ պիր մահքէմէյի թէմ նիզ վար տը։

Ս։—Մահքէմէլէրտէն պաշգա, տավալարը բուեէթ վէ թէսվիյեէ իտէր տաեիրէ վա՞ր մը տը։

Ճ։—Ցէվաեիրի սուլհիյեէ վար-տը քի, հուգուգ վէ գապահաթ տավալարը պունլար մաարիֆէթիյ-լէ տախի թէսվիյեէ օլունապիլիր։

Ս։—Ցէվաեիրի սուլհիյեէ հա՞ն-կի մէճլիսլէր տիր։

Ճ։—Գարիյեէլէրտէ իսթիեաբ մէճլիսլէրի, վէ նահիյեէլէրտէ նա-հիյեէ մէճլիսլէրի տիր։

Ս։—Պու մէճլիսլէր նէ՞ կիպի տավալարը բուեէթ իտէպիլիր։

Ճ։—Հուգուգ տավալարընտան, թարաֆէյնին (իքի թարաֆընին) մի-բրաճաաթ վէ բիզալարը.յա, սուլ-հէն թէսվիյեէսի գապիլ օլանլա-րը սուլհէն վէ գավաեիտի մախսու-սէսինէ թէվֆիգան բուեէթ իտէ-պիլիրլէր։ Մամաֆիհ, նահիյեէ մէճ-լիսլէրի, սուլհէն թէսվիյեէսի գա-պիլ օլմաեան, վէ ասլէն 150 ղու-բուշու, եա պու մըգտար գելյմէ-թի թէճավուզ իթմէեէն տավալա-րը, գապիլի իսթինաֆ օլմաագ իզրէ ֆասլ իտէրլէր։

Նահիյեէ մէճլիսլէրի, ճէզա գա-նունունուն իշլիունճիւ ֆասլընտա-քի գապահաթլարտան, ալթը պէշլիկէ գատար ճէզայի նագտիեի իսթիլզամ իտէն ճէբրայիմէ գաթի-էն, պու մըգտար ճէզայի նագտի-եի թէճավուզ իտէն, վէ ալէլիթ-լագ հապս ճէզասընը իսթիլզամ ի-տէն գապահաթա, գապիլի իսթի-նաֆ օլմագ իզրէ հիւքմ իյլէմէք սալահիյեէթինի սախի հաեիզ տիր-լէր։

Ս։—Գազա պիտաեէթ մահքէ-մէլէրինին վազիֆէսի նէ՞ տիր։

Ճ։—Գավանին վէ նիզամաթը մէվզուա իլէ հիւքմ իթմէք գա-պիլ օլան հուգուգ տավալարը.յա, ճիւնհա վէ գապահաթ տէրէճէ-սինտէ պուլունան ճէբրաեիմի պիտա-եէթէն, վէ նահիյեէ մէճլիսլէրինին գապիլի իսթինաֆ գարարլարընը իսթինաֆէն թէտզըգ վէ հիւքմ իթմէք տիր (¹)։

Ս։—Գազա պիտաեէթ մահքէ-մէլէրի, ճինաեէթ տավալարընը բուեէթ իտէպիլիրլէ՞ մի։

Ճ։—Իտէմէզլէր։ չու գատար վար քի, ճինաեաթթէն թահգըգաթը էվ-վէլկիյեէսինի իճրա իթտիրէրէք մազ-պաթալար թանզիմ, վէ ըէսի լիվա պի-տաեէթ մահքէմէսինէ իրսալ իթմէք տախի, գազա պիտաեէթ մահքէմէլէ-րինին վէզաեիֆինատէն տիր (պօրճլա-ընտան տը)։

Ս։—Մահքէմէլէրտէ գազա գատարը գելյմէթ վէ 500 ղրուշտան տուն ի-բատ իւզէրինէ թէքէվվիւն իտէն տա-վալարլա, գապահաթ տավալարընը գաթիէն (²), վէ պէշ պին ղուրուշ վէ տահա զիեատէ պիր մէպլաղ իւ-զերինէ, վէ օլ մըգտար գելյմէթ-տէ, վէ եա ՀԷՆԷվի պէշ եիւզ ղու-րուշ վէ տահա զիեատէ իրատ վի-րիր էմվալը ղայրի մէնգուլէ հապ-դընտա թէքէվվիւն իտէն տավա-լարլա, ճիւնհա նէ վինտէն օլան ճէ-բաեիմի, գապիլի իսթինաֆ օլա-բաղ բուեէթ իտէրլէր։

Ագչէճէ մըգտարը ղայրի մուայ-եէն օլան իտտիալար իւզերինէ թէ-բէթթիւպ իտէն հիւքմլէրլէ, վա-զիյֆէ վէ միւրուրի զէման հադգընտ-աքի գարարլար, վէ պիր տէ գա-պիլի իսթինաֆ տավալար հադգընտ-ան (սուտտուրինտէն) էվվէլ վիրիլէն գարարը գարինէլէր (³) գապիլի իսթի-նաֆ տը։

(Տեւոդ)

ԹԷԼԷԳՐԱՖԼԱՐ

ՊՈՒ ԿԻԻՆԳԻ

Պէրլին 22 հոկտ։ — Բէթբասլուրի-տան ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, Օսթ-բոլէնգատան Բոլթիւսգ վէ Ժարսէվիեէ գատար ասքէրի պիր շըմէնտըֆէր խաթթը ինչասը թասավվուր օլուն-մագտա իմիշ։

Մօսգուա 22։ — Զիգաթին պիրա-տէրլէրին իֆլասընա տայիր, մահքէ-մէեի թիճարէթտէն պիր գարար վի-րիմիշ տիր։ Շերքէթի մէզգիւրէնին տուեուունու 3 միլիոն օլուպ, մաթլու-պաթը իսէ պօրճունուն 10 գըսմընտ-ան պիրինի պիլէ էօտէմէզ։ Պիր չօգ քիշիւք ֆապրիգաթօրլար վէ թիւճ-ճարլար պու իֆլասընն նէթիճէսի օլա-բաղ թասթիլ թէէտիեաթ իթմիշլէր տիր։

Վիէննա, 21։ — «Նայէ Ֆրայէ Բը-բէսսէ» զազէթասընա Էմմէրիկտէն ի-շար օլունտուգունա կէօրէ, մահէլլի մէզգիւրտէ պիր գաչ պին քիշի Ինֆ-լուէնցա խասթալըղընտան միւղտարըպ իմիշլէր։

Բարիզ, 22։ — Լանգտօգտա մու-ճիպլի ֆէլաքէթ սու թուղեանլարը վուգուա կէլէրէք, հիւքիւմէթի մա-հէլլիեէ սէյլապէտէկեանա լաղմ կէլէն մուավէնէթի խֆաեէ սարքը ղայրէթ իտիեօր։

(²) Եանի իսթինաֆը գապիլ օլմա-մագ իզրէ։

(³) Գարարը գարինէ, տավանընը բույեէթինի թէսհիլ, վէ նէթիճէյի հիւքմիւնիւ իտատ իլէ պէրապէր, հշ-պու հիւքմիւն նէ օլաճաղընը հէման իհտաս իթտիրէն (հիսս իթտիրէն) պիր թէտպիրի միւպէյեին գարար տը։ Մէսէլա պիր քիմսէնին լիւզումու թահ-լիֆի (եէմին իթմէսի) հագգընտա վի-րիլէն գարար տը քի, օլ քիմսէ եէ-մին իթմէզ իսէ, ալէյհինէ հիւքմ օ-լունաճաղը ճիհէթլէ, պու գարար, պատէհու վիրիլճէք հիւքմիւ իհտաս իթտիրիր։

(Տեւոդ)

ԻԼԱՆ

Եանաքի վէլէտի Անտրէանընն, միւթէվէֆֆա Դօսթի թանօեա օ-լան տուեուունու մահքիւմէսինին թէսվիեէսի իչին, Սիւտլիճէտտէ Մահմուտ ադա մահալլէսինտէ, Պա-տէմլիք ճատտէսինտէ 151 նիւմէ-րօ իլէ մուրագդամ, ֆէվգանի վէ թահթանի պէշ օտա վէ պիր սու-ֆա վէ պիր հավլի վէ պիր մաթ-պախ, վէ միւշթէմիլաթը հավի պիր պապ ախչապ խանէնին թէ-մամը իլէ, Պիւեիւքտէրէտէ, Պիւ-եիւքտերէ ճատտէսինտէ, Ֆէվգա-նի վէ թահթանի իւչ օտա վէ պիր խամուրխանէ, վէ պիր ախըր վէ պիր թուլումպալը գուեու, վէ միշթէմիլաթը սահիրէեի հավի 104 նիւմէրօլու պիլա կէտիք, նը-սրֆի քեարկիր ֆուրուն, վէ իթթի-սալինտէ վագը, ֆէվգընտէ իքի օտա վէ միշթէմիլաթը սահիրէեի միւհթէվի, մա կէտիք նըսրֆի քեար-կիր չէրպէթխանէնին 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 30 սէհիմ, վէ մէզ-քիւր չէրպէթխանէտէ, սրրֆ միւլք կէտիկին 120 սէհիմ իթիպարը ի-լէ 35 սէհիմ հիսսէսինին նըսրֆ-լարը, թարիխի իլանտան իթիպա-ըէն 15 կիւն սօնրա մէվգբեի միւ-զաեէտեէ գօնուլաճաղընտան, իշ-թիրասընա թալիպ օլանլարրն, վէ տահա զիեատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին, մահքէմէեի թիճ-ըէթ իճրա տաեիրէսինէ միւրա-ճաաթ իյլէմէլէրի, տաեիրէեի մէզգիւրէտէն իլան օլունուր։

Ֆի 8 Թըշրինի էվվէլ սէնէ 1307

ԻԼԱՆ

Իզզէթլու Հիւսէյին էֆէնտինին, Տիմիթրի Թօտորի իլէ, Եանագօ զիմմէթինտէ, իքինճի մահքէմէյի թիճարէթ իլամը իլէ, ալաճաղը օլան ադչէնին թէսվիեէսի իչին, մէտեուունլարտան Տիմիթրի Թօտո-ըինին, Ֆէնէրտէ Թախթա Մինար-ըէ մահէլլէսինտէ Ֆուրուն սօգա-ղընտա, 2 նիւմէրօ իլէ մուրագ-գամ իւչ օտա, վէ պիր սու ֆա, վէ պիր թէրացա վէ պիր մաթ-պախ, վէ պիր պօտրում, վէ պիր թուլումպալը գուեու, վէ միշ-թէմիլաթը սահիրէեի հավի պիր պապ խանէ իլէ, պու խանէնին թահթընտա, վէ Թախթա Մինարէ ճատտէսինտէ վագը օլուպ, պիրի 107 վէ տիկէրի 109 նիւմէրօլու ի-քի պապ տիւքքեանտա միւթէ-թէսարրըֆ օլուուզու բուպ հիսսէ-լէրի, թարիխի իլանտան իթիպա-ըէն, 15 կիւն սօնրա մէվգբեի միւ-զաեէտեէ գօնուլաճաղընտան, իշ-թիրասընա թալիպ օլանլարրն, վէ տահա զիեատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին, մահքէմէեի թիճ-ըէթէն իճրա տաեիրէսինէ միւրա-ճաաթ իյլէմէլէրի, տաեիրէեի մէզգիւրէտէն իլան օլունուր։

Ֆի 10 Թըշրինի էվվէլ սէնէ 1307

ԹԻՒՃԱՐԻԵԷ

Ադիսն 20 սանտրգ միգտարի էսկի եէնի Զիլէ վէ Ամասիա թալէքօ 90-92 ղբ։ սաթըլտը։

Պուղտայլար, ուն տրբա վէ սայիրէ ֆիեաթլարընտա թէպէտտիլ եօղ տուր։

ՊՈՒՂԱՅԼԱՐ

Ազիմա (Ռուսիա)	
Կիրգա (Ռուսիա)	
Թայդան	
Իպրայիլ	
» 2 »	110-112
» 3 »	108-110
Իպրայիլ Նիւմէրօ 3	108-110
» » 4	112·

Եէրլի էրմ՞ուլ

Ազիմա	
Կիրգա	108-110

ՈՒՆ

Ռուսիա 1ինճի	118-120
Մըսըր պուղտայը	18-
Քէթէն թօհումու բարա	48-50
Գուշ օթու բարա	34

ՍԱՐՍԱՖԻՅԵԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՆԸ

1891 Հոկտ։ 11

Էսկ։ Ոմ։ միւպէտտէլէ։ սէրի Ճ	
Տիւն ադչամ գափանընը։	19 4
Պու սապահ աչըլտը։ . . .	19 ½
Էն եիւքսէք Ֆիեաթ։ . .	19 6
Էն աշաղը Ֆիյաթ։ . . .	19 2½
Սէրի Ա։	41 ½
» Պէ	21 ⅝
» Սէ	17 ⅜
Թահվիլաթը Օսմանկիէ։ .	70
Էն եիւքսէք Ֆիեաթ։ . .	70 36
Էն աշաղը Ֆիեաթ։ . . .	
Թասֆէյէէ։	21
Շըմէնտըֆէր։ . . . . Ֆր։	59 50
Օպլիկասիօն թրամ։ . . Ֆր։	504
Իսթիլանմ 8 կիւնէ։ . . »	175
» 1 » . . »	

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ

Իսթանպօլ պանգասը։ Ի։ Լ։	5
Սօսիէթէ ժէնէրալ։ . »	4 18
» Օթ։ լանժ է վալէօր »	4 22
Գրէտի ժէնէրալ օթօմ։ Լ։ Օ։	8
Թրամվայ։ . . . . . »	580
Ռէժի։	14 17

ԵՈՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ

Իսթիգրազ 5%։ . . . . . Ֆր։	392 50
» 4%։ . . . . . »	
Պանգ նասիօնալ։ . . . . »	422 50
Լօրիօմ։ . . . . . »	124

ԱԳՃԷ ՖԻՆԱԹԼԱՐԸ

Օսմ։ լիր։ 100 ղբ։ տան Ղբ Ֆր։	
Սիմ մէճիտիյէ։	107 14
Մէթալիք	99 10
Պէշլիք	101 20
Ալթընբէշ	102 20
Ինկիլիզ լիրասը։	109 38
Ֆրանսըզ »	87 10
Յօլ	89 30
Գարպօն գաեիմէսի։	8 75
Գօնսօլիտ ըէքօրու	
Օսմանիյէ » . . Ռէքօր	
Շըմէնտըֆէր » . . . Տէքօր	

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	23 15
Փարիս։	109 5
Ֆրանգ	
Ֆիօրին	10 73
Մարգ	

մէմ - տէտի Սիմոն - չիմտի իսթի-նաֆ միւտտայիի ումումիլիկի մէէ-մուրիեէթի տէ ինղիմամ իտինճէ, իքի սրֆաթը հայիղ օլմուշ պու-լունաեօր։

—Արգատաշ - տէտի գասայիր - Սիմոնուն սիղէ տեեէճէկինի տին-լէմէեինիզ, Մ։ Ֆէրօ հադգընտա պու սէօզլէր տօղրու տէկիլ տիր։

—Սագըն պիլտիկինտէն չաշմա - տէնի ճէվապ վիրտի մավունաճը միւսթէհզիեանէ պիր սուրէթտէ։

—Պու մէմլէքէթտէ - տէվամ իթտի գասայիր, - սիեահ հարմա-նէպի, գըրմըզը հարմանիլի ատէմ լէրին հալ ու հարէքեաթընա պիր տիւրլիւ տագլ իրմէմէքտէ տիր։ Մ։ Ֆէրօ ասըլղատէլիք սիլքինէ տախիլ օլալը պիր բիլիճէ պիլէ ֆէ-նայըգտա պուլունմամըշ տը։

— Ֆագաթ Նիհատէթ պուլուն-մուշ տուր։ . . . - տէտի Սիմոն։

— Խայր - ճէվապ վիրտի գասա-յիր - պուրալարտա հայտուտլար էքսիք օլմաեօր, պունտան մաա-տա, պաղէն Բրօթէսթանլար պա-ղէն տէ Դաթօլիքլէր գելամ իտիլ-էօրլար, պունլար անիտէ պարուաթ կիպի աթէշ ալըպ պիրտէն պիրէ պիր պուլաղ վէ սիլահ բաթբըրը-ը չըգըեօր։

Մ։ Ֆէրօ էքստէ 20 սէնէտէն պէ-բու իսթինաֆ միւտտայիի ումու-միսի տիր։ Հէման քիւլեէվմ էքս-տէ գաստէն հարիդ վէ ճինաեաթ-թը սահիրէ զուհուրա կէլմէքտէ տիր։ Միւմաթլէյհ մէէմուրիեէթէ կէչտիքտէ, ահ, պիլմէզսին, պու ճինաեաթթն քեաֆֆէսինի քէօ-քիւնտէն մահվ իթտի, իքի սէնէ զարֆընտա 30ու միւթէճավուզ ճանիլէրի ասլիեէ բէնչէսինէ թէս-լիմ իյլէտի։ Սէն Բաթէրն չէթէ-սիյլէ «Բէնիթանս Նուար» հայ-ատտա կիւրուհինին թահգիգաթը-նը միւմաղլէյհ Մ։ Ֆէրօ իճրա իյ-լէտի։

Մ։ Ֆէրօ թէգաեիուլիկի իճրա օլունտուգտա, Բուլարտիէրնամասյ ֆիլեէսինէ չէքիլիպ, օրատա վա-զիյֆէսինի թէմամըյլա իճրա իթ-մէսինտէն նաչի, մէսրուրէն վէ քէ-մալի խսթիրահաթլա եաշամագտա տը։

— Իմմէթ - տէտի Սիմոն Պարթա-լէյ - լաքին եագընտա ֆէնա սա-աթլար կէչիրմէսի տախի մէէմու-տուր։

—Աճայիպ - ճէվապ վիրտի գա-սայիր - պունտան իքի սէնէ մու-գատտէմքի հալ պէլքի թէբրար վուգու պուլաճագ տը։

— Օ վագըթլար նէ՞ վուգուաթ զուհուր իթտի - սիւալ իյլէտի կէզ-տիրիճի։

— Թուր տ'էկտէ - տէվամ իթ-տի գասայիր - էոռե Բոնթէ իթ-լագ օլունուր պիր ատէմ վար տը, պու ատէմ պիր թահսիլտարը գաթլ իտէրէք, քէնտիսինին տախի Կեօ-ռինլէ քէլլէսի ուչուրուլմուշ պիր գաթիլին օղլու տուր։ Էոռե Բոնթէ հէզէլէ կիւրուհինտէն վէ էրպապը ճինաեէթտէն օլուպ, տիւնեաեր տիթրէթմէքտէ տիր, մէրգումտա-յիմա քէնտի բէտէրինին քէլլէսի քէսիլմէսինէ սեպեպ օլան ատէմի, պինեէֆս քէնտի էլի իլէ էօլտիւրէ-ճէկլինի ալէնէն սեօյլէմէքտէն ֆա-ռիզ կէլմէմէքտէ իսի։ Մէրգումտ Բոնթէ իսթիկլալընը Բարիսատ զու-հուր իթտիկինի իշիտինճէ, քէնտի-սի կիպի պիր թագըմ հէզէլէ կիւ-ռուհու էրազիլի պաշընա թօպլատա-ռագ անկէրէ տէտի։

— Իսթիեար Ֆէրօեու կիտիպ գաթլ ու թէլէֆ իտէճէկիզ։ Պու-նու սեօյլէր սեօյլէմէզ հէման շու ճինաեէթլէրինի մէվգբյի իճրաեէ վնզ իչին հարէքէթ իթտիլէր։

Պունլար միւվաֆֆէքէթ իթտիքտէ, Բուլարտիէր չիֆթլիկի միւսթաֆ-աէմին վէ միւսթէճիրլէրի գօրգ-տուգլարընտան, դաբուլարը դաբա-մագ վէ սիլահա տավրանմագ իս-թէտիլէր իսէ տէ, Մ։ Ֆէրօ դա-բուլարը աչըգ պըրագմալարընը, վէ պիր թէք գուրշուն պիլէ սրգմա-մալարընը էմր իթտի։

Պու վահշի հայտուտլար սայֆի-եէեէ եիւբիւեիշ իտիպ, իսթիեար հաքիմին խուսուսի օտասընա կիր-տիլէր, վէ միւմաիլէյհի պիր գօլ-թուգ իւզերինտէ բահաթճա օ-թուրմուշ օլտուգու հալտէ կէօր-տիւլէր։

—Մ։ Ֆէրօ, նէ՞ իսթէեօրսունուզ - տեեի սիւալ իթտի գաթիլլէրէ։

—Պապամին հաեաթընա մուգա-պիլ սէնին ճանընա գըյմագ իսթէ-եօրում - տէյի հայգըրտը էոռե Բոնթէ։

—Սէնին պապանը պէն էօլտիւր-մէտիմ - ճէվապ վիրտի Մ։ Ֆէրօ սօղուգ գանլա - գանուն էօլտիւր-տիւ։

Պունուն իւզերինէ գաթիլլէր կէ-րի չէքիլտիլէր։

Մէրգումուն ճանիլէր իսթիեաբ-ը էօլտիւրմէք իչին կէմիչ օլ-տուգվարը հաչտէ, էլլէրինի էօբէ-բէք կէրի տէօնտիւլէր։

Վէ գասայիր օ էնատէ Սիմոն-նա տէօնէրէք տէտի։

—Նա՞սըլ պունլար տօղրո՞ ու մու։

—Սահիհ տիր - տէտի Սիմոն պա-շընը էեէրէք - լաքին հէր քէս էոռե Բոնթէնին եաբաբըղ կիպի եաբ-մագ։

Սիմոն ֆիքրինի թէրվիճ իթմէք իսթէեիպ տէ մուվաֆֆագ օլմա-տըղընտան նաչի հիտտէթլէնէն, վէ լաքին ֆիքրինտէ տէ սէպաթ ի-տէն պիր ատէմ կիպի եիւզիւնիւ ֆէնա սուրէթտէ էքշիթտի։

(Տեւոդ)